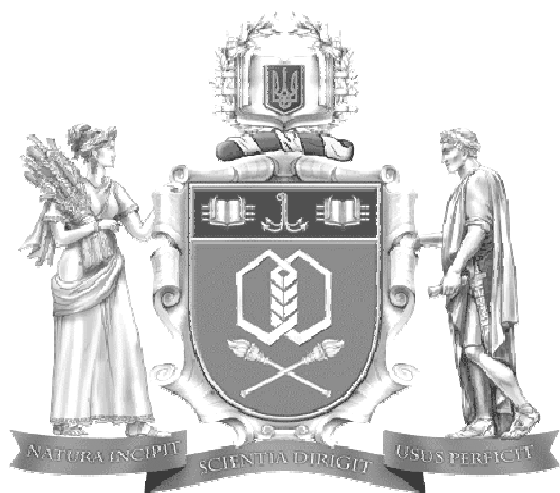

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

46

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення навчального
процесу в умовах запровадження нового
Закону України «Про вищу освіту»*

ОДЕСА 2015

Матеріали друкуються відповідно до рішення 46-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення навчального процесу в умовах запровадження нового Закону України «Про вищу освіту»”, яка проходила 8–10 квітня 2015 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Загорученко М.В., канд. техн. наук, доцент,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

логічне виведення Φ , по-третє, об'єднання T та B не містить логічних протиріч. Помічено, що абдуктивний метод у викладанні соціально-гуманітарних дисциплін досягає максимальної ефективності тоді, коли він використовується одночасно із проблемним методом. Останній слід фокусувати на висвітленні недостатності концептуальної сили загальноприйнятих соціогуманітарних теорій, а також на виявленні притаманних їм протиріч. Необхідним кроком у застосуванні проблемного методу є демонстрація викладачем логіки абдуктивного переходу до концептуально більш глибокої соціогуманітарної теорії та інтерпретація загальноприйнятої теорії у світлі запропонованої нової теорії. Тобто, перший крок у застосуванні проблемного методу то є цілеспрямована проблематизація наочного знання; другий крок може бути формально позначений як $T1 \rightarrow T2$, тобто як творчий абдуктивний перехід від загальноприйнятої теорії до нової, більш глибокої теорії; третій крок полягає у демонстрації логіки взаємних концептуальних переходів між $T2 \leftrightarrow T1$, тобто прямої та зворотної інтерпретації загальноприйнятої та нової теорії. Застосування проблемного методу доцільно починати з критики концептуальних основ загальноприйнятої теорії, які перед цим можуть здаватися беззаперечними. Завершувати процедуру застосування проблемного методу слід тлумаченням загальноприйнятої теорії $T1$ шляхом залучення більш потужних засобів нової теорії $T2$. Для цього необхідно роз'яснити логіку абдуктивного концептуального переходу, що дозволяє менш потужну соціально-гуманітарну теорію $T1$ інтерпретувати у контексті теорії $T2$ таким чином, щоб вона набула більш високого ступеню змістовної глибини.

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

А.В. Черкаський

Освітні системи в будь-якій країні світу повинні сприяти реалізації основних завдань соціального, економічного, культурного та духовного розвитку суспільства. Ознакою сучасної системи освіти є поєднання двох напрямів організації навчання – традиційного та інноваційного.

Здатність до оновлення, відкритість новому є характеристикою сучасної вищої школи. Це зумовлено необхідністю освіти постійно реагувати на виклики суспільства, наявні реалії, враховувати тенденції та перспективи розвитку людства.

Ефективність підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах залежить від системи інноваційних педагогічних технологій, що ґрунтуються на сучасних позиціях духовного та професійного розвитку особистості.

Одним з головних завдань введення інноваційних педагогічних технологій у вищі навчальні заклади, з одного боку, стає покращення суми знань та професійної спрямованості майбутніх фахівців, з іншого – досягнення нової якості організації навчального процесу з урахуванням сучасних підходів

до організації професійної підготовки. Серед активних та інтерактивних інноваційних технологій навчання важлива роль надається *тренінговим технологіям*, які найчастіше використовуються у викладанні гуманітарних дисциплін, у тому числі і соціальних.

Тренінг досить часто використовується, якщо бажаний результат – це не лише отримання нової інформації, але і застосування отриманих знань на практиці. Єдиної і загальновизнаної класифікації тренінгів не існує, ділення проводять по різних критеріях, але можна визначити основні типи тренінгів за критерієм спрямованості дії і змін – навичковий, психотерапевтичний, соціально-психологічний, бізнес-тренінг.

Навичковий тренінг спрямований на формування здатності належно виконувати певні дії. Саме такий вид тренінгу найбільш частіше проводиться викладачами соціальних дисциплін.

При проведенні тренінгу частіше за все використовуються наступні методи: ігрові (ділові, ролеві ігри), кейси, групова дискусія, мозковий штурм, відеоаналіз, модерація та ін.

Проведення всіх різновидів тренінгових занять обов'язково пов'язане з вирішенням наступних завдань:

- отримання знань;
- формування вмінь і навичок;
- розвиток психологічних установок, які визначають поведінку у спілкуванні та перспективні здібності особистості;
- корекція і розвиток системи відносин особистості;
- підтримка індивідуальних проявів самостійності і активності особистості.

При організації і проведенні тренінгових занять необхідно спиратися на низку специфічних принципів, які співвідносяться з загальними принципами фасилітаційної взаємодії :

1. Принцип добровільної участі – учасник повинен мати особисту внутрішню зацікавленість у власних особистісних змінах, а завдання викладача створити умови, при яких учасники самі прагнутимуть до активної участі у виконанні вправ, завдань, процедур.

2. Принцип активності. Активність зростатиме у тому випадку, коли учасники налаштовані включитися до діяльності у будь-який момент часу, а їхня діяльність є різноманітною (слухання, діалог, взаємонавчання тощо).

3. Принцип дослідницької (творчої) людини: зміст цього принципу полягає у тому, щоб налаштувати учасників на виявлення – суб'єктивне „відкриття” уже відомих ідей, фактів, закономірностей, а також своїх власних можливостей, якостей, ресурсів, способів поведінки.

4. Принцип об'єктивності (усвідомлення) поведінки. Важливим завданням керівника тренінгу має стати переведення поведінки учасників з імпульсивного на об'єктивний рівень. Універсальним засобом об'єктивізації поведінки є зворотній зв'язок, індивідуальна та колективна рефлексія.

5. Принцип партнерської (суб'єкт – суб'єктної) взаємодії. Таким можна визначити спілкування, при якому ураховуються інтереси інших учасників

взаємодії, їх почуття, емоції, переживання, визначається цінність особистості і особистісної позиції іншої людини.

6. Принцип гармонізації інтелектуальної і емоційної сфер. Для тренінгових занять характерною є висока емоційна напруга, обговорення різноманітних ситуацій, які можуть викликати як позитивні так і негативні емоції. Узгодження протиріччя між негативом і позитивом, балансу між психологічним комфортом і дискомфортом полягає у тому, щоб забезпечити загальне позитивне тло взаємодії, сумісне переживання успіху, задоволення та довіру між учасниками тренінгу.

7. Принцип образної фіксації є своєрідним відображенням “золотого правила” дидактики – принципу наочності. Його реалізація полягає у обов’язковому відображенні змісту тренінгу в малюнках, схемах, метафорах і символах. Це допомагає учасникам краще зрозуміти, засвоїти і запам’ятати інформацію, відкрити для себе нові сторінки чи перспективи власного професійного саморозвитку та адаптації до актуальних соціальних вимог.

8. Принцип спрямованості на застосування результатів тренінгу в житті покликаний перенести отриманий студентами досвід в соціальну чи професійну практику. Зміст тренінгових занять має відображати виклики реальної життєдіяльності учасників і враховувати особливості вищої професійної школи, мати фахову спрямованість.

Таким чином, тренінгові технології можуть займати гідне місце і набувати їх подальшого розвитку серед різноманітних методів професійної підготовки майбутніх фахівців.

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВІТНИХ ЗМІН У ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Л.В. Іванченкова

Основною метою викладання дисципліни “Бухгалтерський облік” є надання студентам систематизованих знань щодо методологічних основ організації бухгалтерського обліку як процесу виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства користувачам для прийняття рішень. Підсумкове узагальнення інформації та одержання підсумкових показників, що характеризують діяльність підприємства, здійснюється шляхом складання звітності за звітний період.

Мета викладання дисципліни в теоретичному та практичному плані полягає у тому, щоб студенти отримали чітку уяву не тільки про елементи процесу бухгалтерського обліку в їхньому взаємозв’язку, зрозуміли інструменти бухгалтерського обліку, методи збалансованості, подвійного запису, грошової оцінки та калькуляції, а й зміни і нововведення в укладанні фінансової звітності.

ПРИРОДООХОРОННЕ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЙОГО МІСЦЕ В ДИПЛОМНОМУ ПРОЕКТУВАННІ ТА ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	205
Р.І. Шевченко, Л.І. Короленько.....	205
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ	206
В.О. Волчок.....	206
ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	207
С.Ф. Волкова, Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум.....	207
МОДЕЛЮВАННЯ ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»	208
С.Л. Жуковецька.....	208
ПРО ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ СТУДЕНТАМИ	209
Т.С. Ботіка.....	209
МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК СИНТЕЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ І ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ	210
Т.О. Донченко, Л.М. Сагач.....	210
НОВІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	211
Н.В. Доценко.....	211
ЗНАЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ БАЗОВИХ ДИСЦИПЛІН	214
І.О. Кузнєцова, К.А. Янченко.....	214
АБДУКТИВНИЙ ТА ПРОБЛЕМНИЙ МЕТОДИ У ВИКЛАДАННІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	215
І.С. Лар'яновський.....	215
ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	216
А.В. Черкаський.....	216
ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВІТНИХ ЗМІН У ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	218
Л.В. Іванченкова.....	218
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕХНОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА БЕЗПЕКА ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ»	219
О.В. Малинка, С.В. Бельтюкова.....	219
ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ЕЛЕКТРИКА»	220
С.Г. Поліщук, В.Г. Задорожний, Т.А. Ревенюк.....	220
КВАНТОВАНІ ЕНЕРГІЇ ЕЛЕКТРОНІВ В АТОМІ ТА ЇХ КЛАСИЧНА АНАЛОГІЯ	221
Т.А. Ревенюк, В.Г. Задорожний, С.Г. Поліщук.....	221
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ «ОБЛАДНАННЯ ПЕРЕРОБНИХ І ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ»	222
М.І. Субботіна.....	222
ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ	223
С.Є. Польова, Г.М. Соколовська.....	223
ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНУ	224
О.В. Пурцхванідзе.....	224
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИВЧЕННІ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ	225
О.В. Димова.....	225
ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ МУЗЕЮ	226
О.О. Стояно.....	226
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ТА МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» У СУЧАСНИХ УМОВАХ	227
Т.М. Ступницька, К.С. Дойчева.....	227
ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА ЇХ АНАЛІЗ	229
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова.....	229
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ СУЧАСНОГО САМОРОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ	231
А. П. Ліпін.....	231